

proslavo in korist slovenstva zbira pod zastavo sv. Mohorja in Fortunata!

Prosimo č. gg. poverjenike, naj čim preje dovršijo svoje sicer težavno, a toliko hvalevredno in koristno delo nabiranja družbenih udov, vse ude pa prosimo, naj ne le samo pravočasno vplačajo svoj donesek, da s tem olajšajo delo poverjenikom, marveč vsakdo naj se tudi potruži, da Mohorjevi družbi pridobi novih članov.

Plačilo za sedanje prispevke in raznoteri trud sprejme sleherni Mohorjau jeseni, ko se razpošiljajo družbene knjige. Odbor se nadeja, da bo letošnji naš književni dar zadovoljil vsakega Mohorjana tako gledé vsebine kakor oblike. Že Koledar za l. 1904. je obširneje označil knjige, ki jih prejmo naši člani za letošnje leto, in ki so te-le:

1. „Zgodbe sv. pisma.“ XI. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. — Teh zgodb Slovincem na novo priporočati in hvaliti ni treba. Hvalijo in priporočajo se same! Zato poskrbite za obilnim pristopom k Mohorjevi družbi, da bode tudi ta snopič v čim največjem številu romal med Slovence!

2. „Lurska mati božja.“ Šmarnice in molitvenik. Spisal Janez Godec. — Šmarnična pobožnost se je zelo priljubila Slovincem in radi se gajo po knjigah šmarnične vsebine. Letos praznuje katoliški svet 50-letnico, odkar se je proglasila verska resnica o neomadeževanem spočetju Device Marije. Molitvenik, dodan šmarnicam obsega razne pobožnosti, molitve za razne potrebe itd., tako da upamo, da bo i ta knjiga imela veliko privlačno silo pri nabiranju udov.

3. „Slovenski fantje v Bosni in Hercevinu 1878.“ Spisal Jernej pl. Andrejka. — Ob 25-letnici bosenske zasedbe je gosp. pl. Andrejka, c. in kr. ritmojster cesarske straže na Dunaju, napisal lepo knjigo, ki bo drag spomin onim, ki so se l. 1878. udeleževali bojev na našem slovanskem jugu, a zelo zanimiva in podučna vsem bralcem. Knjiga je okrašena z mnogimi, večinoma izvrstnimi podobami, risbami itd., ki bodo gotovo vzbudile splošno zanimanje. Letos izide prvi del, drugi sledi prihodnje leto!

4. „Lisica Zvitorepka.“ Učitelj Jos. Brinar je zbral živalske pravljice o lisici-zvitorepki v celotno knjigo, ki je namenjena v prvi vrsti odrastli mladini, a bode ugajala tudi drugim bralcem.

5. „Bodi svoje sreče kovač“, je naslov knjigi župnika Jurija Trunk-a, ki je zbral obilico naukov prav za vsakdanje življenje, učeč, kako najdemo pot do časne sreče.

6. Koledar za l. 1905. bode po možnosti zopet raznovrsten in zanimiv.

To je torej letošnji naš književni dar. Knjige bodo gotovo zadovoljile vsakogar in zato iskreno vabimo, da se čim največ udov vpiše v družbo.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dopošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnostij in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dopošljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

V Celovcu, dne 26. prosinca 1903.

Odbor.

Dopisi.

Za „Narodno šolo“ v Velikovcu so darovali: gosp. dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku na Kranjskem, namesto vena na krsto svoje umrle svakinje Terezije Kraut 20 K. Po slavni zmagi pri občinski volitvi v Globasnici pri Zlokarju v Štebnu zbrani narodni boritelji 12 K. V Goselnivasi pri Dobrlivasi dne 28. grudnia 1903 zbrani kolavdatorji 14 K. Lovro Serajnik, nadučitelj v Prihovi na Štajerskem, 2 K. Lovrenc Iskra, kolar v Mostiču, 2 K. Dr. M. Schmiermaul v Rajhenburgu 6 K. Neimenovan v Škocijanu 8 K. Neimenovan rodoljub 4 K. Neimenovana dobrotnica v Šent-Janžu v Rožni dolini 1 K. Jožef Kraut, mlinar na Bistrici nad Pliberkom, 1 K. Jožef Jernej p. d. Tičej na Ricinju pri Velikovcu 1 K. Vkup 71 K. Lepa hvala! Živeli nasledniki!

Dobrlavas. (Volilcem v premislek.) Dragi volilci! Mislite si dva mlada posestnika, ki sta prejela dve jednaki posestvi, vendar tako, da je prvo posestvo zadolženo za 14.000 kron, drugo pa samo za 1800 kron. Kateri izmed posestnikov bo lažje gospodaril? Gotovo oni, ki ima manj dolga. — Vidite ravno tako je pri naši občini. Ko je prišla občina v slovenske roke, je bilo dolga 14.000 kron; ko so jo pred tremi leti liberalci dobili, je bilo samo 1800 kron dolga. Sami premislite, ali ni bilo gospodarstvo pod slovenskim županom izvrstno, ko se je poplačalo 12.200 kron dolga, katerega so liberalci napravili. Sedaj se pa liberalci hvalijo, kako dobro znajo gospodariti. To pa zna tudi vsak neumen gospodar, ako mu kdo drugi dolgove poplača. Da je toraj občinska novica sedaj

manjša, s tem se pač ne smejo ponašati liberalci, ampak hvala gre le slovenskemu županstvu, pod katerim so se dolgovi poplačali. — Da so liberalci slabi gospodarji z občinskim blagom, to so pokazali pri popravljanju mosta in pota proti Bukovju. Kmetje bi bili prevzeli vožnjo več kot polovico boljši kup, pa je niso dobili. Volilci, morda se vam vendar odprejo oči; morda spoznate, da vam mečejo vaši nasprotniki le pesek v oči. — Volitve se bližajo! Kako so nekateri liberalni kmeti pri neki vdovi kupovali vole, vam bomo povedali, če bodo še kje poskusili svojo — smolo. V Štebnu je zlorabljal neki „nemški“ kmet, ki pa samo slovensko zna, dobrotljivost, katero je naš g. zdravnik nekemu kmetu-volilcu skazal, za agitacijo — to ni lepo. — Slovenski kmeti volilci! Poglejte si dobro dne 4. februarja one gostilničarje, posebno pa one trgovce, ki bodo proti glasovali; ne prestopite več njihovega praga in nosite svoj denar rajši onim, ki se volitve ne bodo udeležili, ti vsaj niso vaši odkriti nasprotniki. Kmetje, pridite k volitvi vsi in zmaga bo vaša!

Pliberk. V soboto, dne 23. prosinca je bil naš novi okrajni glavar dr. Klebel iz Velikoveca v Pliberku, kjer so se mu vsi župani in šolski vodje predstavili.

Šmihel pri Pliberku. („Zahvala.“) „Šulferajnu“ na „ljubo“ moramo „žalibog“ izjaviti, da naša šola od njega ni sprejela nobene podpore. Pač pa je že pred dolgimi leti nekdo utihotapil nekatere knjige, ki dišijo po „šulferajnu“. — Želeli bi samo, da bi gospodje pri „šulferajnu“ svoje Judeževe groše zanaprej na nemške šole pošiljali, ker tam je v obče večja potrebsčina, mi pa bomo svoje slovenske otroke tudi brez podpor, ki jih ima nemški „šulferajnu“ dostikrat samo na papirju, izredili. L. Kušej l. r., načelnik šolskega sveta.

Črneče. („Schulverein.“) Proti izkazu nepotrebne „Schulvereina“ izjavljam, da naša šola od njega ničesar ni sprejela in da sploh upanja ni, da bi „Schulverein“ pri nas kdaj mogel svojih judeževih grošev zapraviti. Krajnega šolskega sveta načelnik: Jožef Kurteu.

Spodnji Dravograd. (Obsodba.) Dne 14. januarja je bil obsojen pri okrajnem sodišču v Šent-Pavlu znani posilnimec Jan. Werdnigg p. d. Podržan iz Spodnjega Dravograda na 50 kron globe ter povrnitev sodnijskih stroškov, ker je v svoji gostobesednosti po krivem očital načelništvu posojilnice v Spodnjem Dravogradu, da skrbi le za se, ne pa za blagor kmetom. To je isti mož, ki je nekdanj predlagal, naj posojilnica dovoli podporo nemškemu „šulferajnu“, ki pri volitvah tako rad ruje zoper vse, kar ne trobi v nemčurški rog, ki je tudi pri tej obravnavi zahteval, naj se vrši v blaženi nemščini. In tega junaka volili so letos celo narodnjaki v odbor za cenilno komisijo osebnega dohodninskega davka.

Radiše. (Volitev.) Dne 19. decembra 1903. smo imeli za radiško občino volitev občinskih odbornikov. Kakor bi mogel vsak spoznati, je le slučaj bil, da smo se od naše stranke v precejšnjem številu udeležili, misleč, da zmagamo popolnoma, ali precej smo se varali, ker dobili smo le 7 odbornikov. Na komando nekega Stoisserja, kakor se sliši, rodod Laha, ki v Celovcu stanuje in ki ima v Strančicah neko posestvo, prišla je, in to letos prvokrat, cela truma volilcev za III. razred iz Žrelca, Rikarjevasi, Št. Petra, Limerč in še iz Celovca, da bi mu pomagali na občinski sedež. Prinesli so velik zaboj pooblastil, iskali hlapce, da bi mogli pooblastila razdeliti; še čuda, da jih deklam niso dali. Prebrisani fant A. O. iz Ž. je volil za svojo mater in niti vedel ni, kako se ona piše, ker na pooblastilu je imel ime M., med tem ko se njegova mati piše O. Tudi naš slavni občinski sluga se je krepko svojih držal. Iz mize, pri kateri je sedela volilna komisija, je jemal volilne listke in nosil je nasprotnikom; in še le njegov kisel obraz, ko so potegnili iz srečkanja v prvem razredu ime našega župnika! In akoravno stanuje v drugi občini, dosegel je vendar to visoko čast, da je smel s pooblastilom tudi voliti. No, in akoravno je, kakor se sliši, Stoisser precej mesa in piva svojim volicem kupil in jim tudi nekaj žganja privoščil, ostal je le vendar v II. razredu na cedilu in je moral čakati, da se ga je usmilil prvi razred in mu pomagal do časti odbornika. Žrelski volilci pa so svojo zahvalo s tim pokazali, da so po končani volitvi zavriskali Stoisserju „Heil Stoisser“. V drugem razredu so bili izvoljeni le našinci. Na volilce iz Žrelca seveda nismo bili pripravljani, in bili bi še lahko zmagali, ko bi bili naši bolj složno volili, ker šlo je samo za dva glasa. — Volitev župana so naredili nasprotniki v nedeljo dne 10. januarja in sicer ob 11. uri dopoldne, misleč, na ta način najlažje dosežemo svoj cilj, ker ob 9. uri je božja služba, in od cerkve do občinske pisarne je po zimi 2. uri hoda, gotovo župnik in J. P., ki je ob enem organist in mežnar, ne bota mogla kot odbornika priti do naznanjenega časa in se volitve udeležila ne bosta, mi pa vganemo po svojem. Tudi naznanilo volitve za župana so dobili našinci še-le v so-

boto dne 9. januarja t. l. opoldne, nekateri še-le zvečer. Kje so razsvitljeni Strančičani in Zabrdani tisto nedeljo pri božji službi bili, ne vemo ali jim je Stoisser pridigoval ali ne, tudi to nam je neznano, ali je Stoisser zopet kaj „žegnane vode“ oskrbel ali ne. Ob 11. uri, kakor je bilo napovedano, stali smo vsi na volilnem bojišču. Žalibog je eden od odbornikov, ki v našem okraju v naši fari živi in od katerega je bilo pričakovati, da bo z nami volil, odpadel in volil z nasprotniki. Morebiti se je bal, da bi mu njegovo ženko Urško nazaj ne vzeli — pa naj se nič ne boji, saj jo ima privezano. Trikrat smo volili, ker je imela naša stranka 6 glasov, nasprotna stranka tudi 6. Prišlo je do žrebanja in srečo so imeli nasprotniki. Izvoljen je bil županom Valentin Vigočnik p. d. Scat v Zabrdi. In to vam je čuden mož! Pred tremi leti je bil tudi izvoljen za župana; čez eno leto si izmislil, da ni za županski sedež več, dobil je celo od nekega zdravnika spričevalo onemoglosti in biti je morala nova volitev. In zdajci se je zopet počutil tako močnega, zdravega in krepkega za županski sedež, da si je sam sebi tudi glas dati blagovolil. Mi mu le svetujemo, da si tisto spričevalo od zdravnika dobro ohrani, da si prihrani kakšno kronco za novo spričevalo, ker mogoče je, da si stvar zopet premisli, nesposobnega se občuti in županstvo zopet odloži. Gospodu Stoisserju pa svetujemo, da skoz te tri leta nekaj petakov za pivo prihrani, ker zagotovimo ga, da se bomo po treh letih v veliko večjem številu pri volitvi videli, in trdno upamo, da bo potem komandi naših narodnih nasprotnikov gotovo odklenalo.

Sele nad Borovljami. (Občinska volitev.) Kakor je „Mir“ že poročal, so pri občinskih volitvah v Selah Slovenci zmagali in sicer v drugem in tretjem razredu popolnoma, in deloma tudi v prvem razredu, akoravno so se nemčurji na vso moč trudili, da bi barem še nekoliko svojih podrepanikov v odbor spravili, pa se jim ni posrečilo. Ker so v prvih dveh razredih odločni slovenski korenjaki izvoljeni, potrebno je le v prvem razredu še nekaj omeniti. „Mir“ je v svojem prvem sporočilu o naših volitvah objavil, da je prvi razred v Selah ostal nemčurjem; to pa mislimo, da se ne more trditi, vsaj za sedaj nikakor ne. Voljenih je v prvem razredu štiri odbornikov, od katerih sta le dva znana nemčurja, namreč nemški nacijonalec L. Scheiflinger, nadučitelj v Selah, in znani gostilničar Janez Ogriz p. d. Terkel, ostala dvojica sta dosedaj vselej kot odločna Slovenca nastopila, namreč mladi obrtnik in gostilničar v Selah, Janez Uznik, in veleposestnik, kmet Janez Piskernik p. d. Kališnik. Zatorej se nikakor ne moremo sprijazniti z mislijo, da bi ta dva dosedaj tako odločna Slovenca nakrat se prelevila ter postala odpadnika. Ker vas menda nemčurji držijo za svoje, zahteva vaše slovensko poštenje, da se očitno potom „Mira“ izjavita, kaj sta.

Sele nad Borovljami. (Volitev župana.) V nedeljo dne 17. prosinca izvolil je novi odbor svoje predstojništvo. Za župana je izvoljen odločen Slovenec, Šimen Pristovnik p. d. Hus, kmet v Selah. Kot svetovalca sta izvoljena Janez Uznik p. d. Gregic, gostilničar, in vrli narodnjak Jožef Oraže, p. d. Spodnji Jug, kmet v Selah. Novemu odboru želimo srečen vspeh ter kličeemo polni zaupanja: „Vrli slovenski možje, borite se neustrašeno za svete pravice materinega našega jezika, ter pokažite, da se častna slovenska trobojnica v Selah ne bode nikdar nemškim agitatorjem in domačim narodnim izdajalcem uklonila. V to ime: Bog daj srečo!“

Škofice. (Posojilnica.) Naša slovenska posojilnica je imela v svojem drugem upravnem letu 1903 sledeči promet: Sprejemki: Obresti posojil 2500 K 06 vin.; hranilnih vlog 28.155 K 60 vin.; vrnjenih posojil 2675 K; novih deležev 180 K; raznih dohodkov 114 K 10 vin.; gotovine ob koncu l. 1902. 1063 K 86 vin. Vkup 34.688 K. 62 vin. Izdatki: Izplačana posojila 26.490 K; vzdignjene hranilnične vloge 6846 K; vzdignjene obresti 589 kron 25 vin.; razni stroški in inventar 390 K 45 vin. Vkup 34.315 K 60 vin. Ostane gotovine ob koncu leta 372 K 92 vin. Celega prometa v letu 1903. je: 69.004 K 32 vin. Udov šteje posojilnica 119.

Logavas. V naši župniji je bilo v minulemu letu rojenih 8 zakonskih, 4 nezakonskih otrok, vkup 12; umrlo je 13 odraslih in 7 otrok, poročenih 4 parov. — V Škoficah je bilo rojenih 28 otrok, 19 zakonskih, 9 nezakonskih; umrlo je 22 oseb, 15 odraslih, 7 otrok; poročenih je bilo 8 parov.

St. Jakob v Rožu. (Naši nemčurčki) sedaj brusijo pete ter nabirajo podpise, s katerimi se ministru hočejo zahvaliti za razdelitev šole. Najbolj leta „ta smolnati Francelj“, kateremu se je Hribernica posebej zahvalila, da je prevzel posel njenega sina Korlna. To je isti Francelj, ki je bil v zadevi naše šole na Dunaju in se je povsod predstavljal kot „der Postmeister von St. Jakob“, kar pa on seve ni (!). Čudimo se tudi mlademu Knezu, da je postal tako gibčnen nog in da ima toliko

prostega časa. Pač vsi čutijo, da so šolo dobili nenaravnim potom; zato jih je tako strah, da bi jim je pravica nazadnje le ne iztrgala še iz nemčurskih krempljev. — Št. Jakobčani pozor in ne podpisujte zahvale za raztrgano šolo. Celo šolo moramo imeti, ne pa razkosano! Ali ne veste, da raztrgana obleka ne velja?

Vrba. (Pogovor z blagajnikom na postaji.) Dne 7. t. m. je zahteval neki Slovenec na omenjeni postaji vozni list za Celovec slovenski. Uradnik ga noče razumeti; popotnik mirno še dvakrat ponovi svojo terjatev, toda zaman. Nato popotnik: „Hočem vam pomagati z nemščino, zahtevam vozni list v koroško glavno mesto, ki mu Slovenci pravimo Celovec.“ Uradnik ustreže, toda pristavi: „Zakaj zahtevate slovenski, ker znate nemški, jaz pa slovenski ne znam!“ Popotnik: „Zato, ker imam pravico! Zakaj pa se nastavljajo Slovenci po nemških krajih, nam pa pošiljajo Nemce!“ Uradnik: „Mi imamo tudi enega Slovenca tukaj, ki pa bi gotovo ne govoril slovenski, ker naš uradni jezik je nemški.“ Popotnik: „Kje pa stoji to? § 19 je za celo državo. Uradni jezik naj je za vas v uradu, toda s strankami morate govoriti tudi slovenski, da se razumete. Vi ste zaradi nas tukaj, ne pa mi zaradi vas!“ Uradnik: „Dà, če pride kak kmet, ki nemški ne zna; tako sem tudi danes zavrnil g. N. N. slovensko spisani tovarni list.“ (Gotovo se bo dotični gospod pritožil, kar bo storil tudi pisec teh vrstic.) Popotnik: „Niste imeli te pravice!“ Uradnik: „Slovenščina ni državni jezik, kakor nemščina ali madjarščina.“ Popotnik: „Nemščina pri nas ni še državni jezik in tudi ne bo: § 19 pa pravi, da imajo vsi jeziki v Avstriji enake pravice.“ Uradnik: „Avstrija je vendar nemška država.“ Popotnik: „Ker je v Avstriji le 8 milijonov Nemcev in 16 milijonov Slovanov.“ Uradnik: „Toda Koroška je nemška.“ Popotnik: „Seveda, ker Slovenci tvorijo tretjino prebivalstva.“ Uradnik: „Pa vendar se slovenščina na Koroškem pri uradih ne rabi.“ Popotnik: „Dà, ker se nam godi krivica, sicer pa se je že tudi rabila in se bo še, to si bomo že izvojevali.“ — Ta pogovor se je vršil popolnoma mirno in dostojno. Iz vsega se vidi, kako popolnoma napačne sodbe imajo tujci o narodnostnih razmerah. Pa tudi ni čudno, ker so le bele vrane tisti, ki se povsod potegujejo za pravice svojega slovenskega jezika. Če bi vsakdo storil svojo dolžnost, kako hitro bi nemški uradniki sami spoznali, da se morajo ali učiti našega jezika, ali pa iskati službe v nemških krajih. Mi Slovenci smo iz lipovega lesa, zato z nami povsod pometajo.

Št. Pavel ob Zili. (Izjava.) V „Miru“ od dne 31. decembra je bilo naznanjeno, da je bilo podpiranih od nemškega „Schulvereina“ z „raznimi podporami“ 78 šol, med njimi tudi šola v Št. Pavlu ob Zili. Izjavljam kot načelnik krajnega šolskega sveta te šole, da od omenjenega društva šola nobene podpore prejela ni. *Vinko Jank*, organist in načelnik šolskega sveta.

Novičar.

Na Koroškem.

Poroka. V soboto dne 23. t. m. se je v Celovcu poročil g. dr. Rado Kušej, c. kr. avskultant, z gđc. Rožico Legat-ovo, hčerko g. Vek. Legata, poslovođe Mohorjeve tiskarne. Poroko je v cerkvi sv. Duha izvršil mil. g. stolni prošt Lamb. Einspieler. Novoporočencema naše iskrene čestitke!

Posl. Dobernig hoče po končanem zasedanju delegacij odložiti svoj državnozborni mandat. Pravi, da ga k temu silijo zdravstveni in politični oziri in vprašanje gledé celovškega kolodvora. Menda je za celo stvarjo precej — komedije.

Opozarjamo svoje bralce še posebej na današnje priloge „Miru“, namreč na razglas podružnice ljubljanske kreditne banke v Celovcu, Kolodvorska cesta št. 27. Kakor razvidno iz razglasa, posreduje imenovana banka v najraznovrstnejših denarnih poslih. Dolžnost vsakega Slovenca je zato, da se v potrebi obrača nanjo! Priporočamo jo prav posebno tudi našim slovenskim posojilnicam in hranilnicam.

Duhovske zadeve. Prestavljeni so gospodje: kaplan Fr. Lasser iz Pliberka v Tinje; kaplan A. Teul iz Tinj v Pliberk; kaplan J. Rešer iz Trga za provizorja v Kamering; provizor Fr. Neuwirter v Tifenu za kaplana v Trg. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini je dne 25. jan. umrl č. o. Teodozij Hellweger, starosta štajerskokranjske kapucinske provincije, star 78 let. N. p. v. m.!

„Štajerčeve“ laži. „Domovina“ piše: Svojo umazano, črno dušo pokazal je „Štajerc“ pri zadnjih občinskih volitvah na Koroškem. Ko so nekaj občin odvzeli Slovenci nemškutarjem, javkali so nemški listi bridko nad izgubo nemške posesti. Neki koroški dopisnik „Grazer Tagblatta“ pisal je v tem listu o potrebi strogo nemško mislečih časnikov ter med temi imenoval in priporočal tudi

„Štajerca“. Torej „Štajerca“, ki pravi, da hoče mir med „sosečkima“ narodoma, spoznali so najzagrizenejši Nemci za najspodobnejši list, da spravi slovenske občine v nemške roke! Znano je, da so pri zadnjih občinskih volitvah na Koroškem v nekaterih slovenskih občinah, kakor n. pr. v Rožeku, Žitarivasi itd., zmagali z različnimi zvijačami in nasilstvi Nemci. Vsi nemško-nacionalni listi so slavili v dolgih člankih sijajno (?) zmago Nemcev nad ubogimi slovenskimi Korošci. In čujte in strmite! Tudi „Štajerc“ pridružil se je tem slavilcem nemške zmage ter poslal v zadnjem listu koroškim nemškutarjem, ki so premagali Slovence, svoj „prijateljski naprednjaški pozdrav“ ter jih imenoval „vrle koroške naprednjake“. Ni se torej čuditi, ako kličejo nemški listi temu umazanemu nemškutarškemu lističu: „Heil Štajerc!“ Saj je znano, da „gliha vkup štrih“. Zadnji čas pa je, da se tej „giftni kroti“, pravemu volku v ovčji obleki, zamajšijo usta enkrat za vselej. Sramota je, da izhaja v sredini slovenskega naroda listič, ki blati v našem materinem jeziku naše najzaslužnejše može; sramota je, da se še najdejo Slovenci, ki podpirajo tako umazano nemškutarstvo budalo, katero pošilja Nemcem, ki premagajo Slovence, pozdrave, doma pa se hlina, da je prijatelj slovenskega kmeta in da hoče „mir“ med „sosečkima“ narodoma! Pozivljamo nujno vse naše somišljenike in sploh vso slovensko inteligenco, da delajo z vsemi močmi in z vsemi sredstvi na to, da ta nemškutarška „giftna krota“ izgine za vselej s površja (ali pa: da počijo kmeta in mu natanko pojasnijo zlobne nemškutarške namene tega umazanega lističa).

Križem sveta.

Slovenske razglednice. Jugoslovansko dijaško umetniško društvo „Vesna“ na Dunaju se je prav lepo upeljalo v slovensko javnost. Izdalo je ravnokar umetniško izdelane razglednice, kojim so slike vzete iz domačega slovenskega življenja. Razglednic je šest vrst in sicer: 1. Slovenec in Hrvat; 2. slika k narodni pesmi: „Regiment po cesti gre“ . . . (najlepša od vseh); 3. slika h „Krstu pri Savici“: Če pa nam smrt naklonijo bogovi . . . ; 4. slovenska deklica z deviškim vencem; 6. slovenska deklica z belim predpasnikom. Cena oglednicam je 60 komadov 4-20 K, 600 komadov 36 K. Naročila naj se pošiljajo na naslov: „Vesna“, dijaško umetniško društvo, Dunaj III. Rennweg št. 1.

„Knajpovec.“ Izhaja zadnji dan vsakega meseca v zvezkih, obsežnih 16 stranih. Glavni urednik J. Okić-Jereb, ravnatelj Knajpovega zdravilišča v Krapini. — Izdaja ga „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici. Letna naročnina 2 K. Spoštovalce umrlega župnika Kneippa in privržence naravnega življenja bo gotovo zanimala vest, da začne izhajati tudi v slovenskem jeziku časopis, ki bo razširjal nauke tega velikega človekoljuba. Urednik novemu listu bo naš rojak g. J. Okić-Jereb, ki je bil več let urednik nemških „Kneipp-Blätter“ in je zdaj ravnatelj Kneippovega zdravilišča v Krapini. (On je tudi duša enakega hrvatskega lista.) Gosp. Okić je znan tudi Slovincem iz Koledarja družbe sv. Mohorja, v katerem je pričel svoje delo med rojaki ter ga hoče zdaj nadaljevati s posebnim listom. Njegovo ime je torej najboljšo poroštvo, da bo list zares vreden svojega imena ter bo tako lahko veliko koristil slovenskemu narodu s svojimi nauki, slonečimi na naravnih pravilih in naravnih silah. Vse prijatelje Knajpovskih naukov vabimo k sodelovanju. Spise, dopise itd. je pošiljati uredniku v Krapino, — naročnino in oglase na upravništvu lista v Gorico. Naslov: Upravništvo lista „Knajpovec“ v Gorici.

Zanimiva razprava v Zagrebu. Dne 16. jan. je začela v Zagrebu zanimiva razprava proti doktorju Potočnjaku in socijalnemu demokratu Koraču. Dr. Potočnjak je obtožen, da je pisal proti bivšemu banu Khuenu naperjeno knjižico: „Kako se drži prosti lopov na banskoj stolici“, v kateri je bilo povedano, kakor je Khuenov oskrbnik dolžil Khuena goljufije, pa bil pred poroto v Gjurju oproščen. Korač pa je tožen radi razširjevanja te knjižice. Obtožnica ne navaja nikakega pravega kaznjivega dejanja, marveč se naslanja le na domnevanja. Kot pisatelja one knjižice je naznačil dr. Potočnjaka tiskar Milič v Budimpešti. Milič je pa kasneje izjavil, da so vsi spisi Koračevi ne Potočnjakovi. Ali kar nakrat se je pojavil med akti rokopis Potočnjakov. Potočnjak in Korač sta bila 3 mesece v preiskovalnem zaporu, izpustil ju je novi ban, preiskava pa se je nadaljevala. Potočnjaka so preganjali kot uradnika, odvetnika in kot poslanca. Rekel je, da ni kriv ter da se je sprožila vsa stvar proti njemu le iz osebne mržnje grofa Khuena.

V Macedonijo! Od vojnega ministerstva je prišel poziv, naj se zglasti, kdor hoče iti v Macedonijo k orožnikom. Oglasiti se smejo le oni, ki že najmanj eno leto služijo. Pri slovenskem 87. polku v Pulju se jih je oglasilo mnogo. Tudi v Celovcu se jih je več zglastilo. Slovenska hrabrost in pogum ter ljubav do svojih slovanskih trpin-

čeni bratov se je zopet zasvetila v jasni luči. Klobuke dol, vi oholi nasprotniki našega naroda, pred majhnim pa čvrstim narodom, ki še v vojaški suknji ljubi svoj rod in svoje trpinčene brate. Dokler bo imela Avstrija še take sine, ni se ji treba bati pred nemškimi izdajicami in če še bo teh kot listja in trave.

Gospodarske stvari.

Kako krompir (repica) rodi.

V Königswalde (Češko) napravil je lani direktor Fr. Fosh občiren poskus z raznimi vrstami krompirja. Na enakem, dobro gnojenem zemljišču sadil je vsake vrste krompirja 5 kilogramov in je pridelal: 1. Silesia 98 kgr., 2. Vesta 90, 3. Krüger 83, 4. Ceres 67, 5. Cygnea 63, 6. Saxonia 61, 7. Opal 58, 8. Wohltman 55, 9. Maerker 53, 10. Juli 52, 11. Kippe 51, 12. Teutonia 47, 13. Abdul Hamid 46, 14. Viktoria Avgusta 44, 15. Galathea 43, 16. Siegfried 42, 17. Reichskanzler 40, 18. Imperator 40, 19. Montana 38, 20. De Wet 36, 21. Ub to date 30, 22. Sophie 27 kilogramov.

Nevarnost.

Poroča se, da v Nemčiji namerava konservativno-protestantska stranka Avstriji odpovedati trgovinsko pogodbo. In to iz tega vzroka, ker Avstrija ne more pravočasno sestaviti carinskih tarifov. Nemčija pa trdi, da pride v škodo, če teh tarifov ni. Nemška nova colnina se tudi ne more uveljaviti brez te odpovedi. Če se v Nemčiji nova colnina uvede, predno se Avstrija z njo sporazume, potem preneha izvažanje naših pridelkov — živine, žita, slada, lesa in drugo. Če se ne snide kmalu državni zbor, in če se ta ne loti najbolj potrebne dela, bo vzlasti avstrijsko kmetijstvo trpelo veliko škode. Pri tako nizkih žitnih cenah, se naš kmet danes tolaži, ker je živina draga, če bo pa še cena živine padla, kaj potem? Vzrok pa, da državni zbor ne more dela spraviti izpod rok, je radikalno nemštvo, ki stavi svoje pretirane narodne tirjatve vedno na prvo mesto, drugi narodi naj pa se jim in njihovi predrznosti uklanjajo.

Odpis zemljiškega davka pri škodah v gozdu.

Dosedanja postava dovoljuje odpis zemljiškega davka za gozde le v slučaju, da je bil gozd poškodovan po ognju ali snegu. V državnem zboru sta zdaj grof Sylva Tarouca in princ Schwarzenberg stavila predlog, naj se zemljiški davek odpiše tudi tedaj, če je bil les poškodovan po toči ali po vodi. Predlog bodo kmetje, ki imajo veliko gozdov, pozdravili.

Naša trgovina.

V preteklem letu ste Avstro-Ogerska država dobili blaga v vrednosti 1871 milijonov kron, prodali blaga za 2112 milijonov kron. Avstrijska trgovina je bila za 240 milijonov aktivna, t. j. toliko denarja je prišlo po trgovini v državo.

Kupilo se je: špecerijskega blaga za 48 milijonov kron, tobaka za 54, žita za 40, riža za 15, semen za 48, kralne živine za 39, konj za 5, jajc za 36, vina za 33, premoga za 100, bombaža za 193, tkanin bombaževih za 24, prediva za 50, volne za 115, tkanin volnatih za 63, svile za 48, svilenega blaga za 33, usnja za 44, železne rude za 4, bakra za 28, strojev za 47, instrumentov, ur, razno za 59 milijonov kron.

Prodalo se je: sladkorja v vrednosti za 160 milijonov kron, žita 95, slada 52, stročnine 22, semen 21, kralne živine 111, konj 51, jajc 105, kož 46, lesa 232, premoga 91, bombaževga blaga, 57, volne 32, volnatega blaga 52, svilnatega blaga 35, obleke 66, papirja 28, glažovine 51, železne rude 15, druge rude 37, strojev 18, instrumentov, ur, in razno v vrednosti za 67 milijonov kron.

Vinska trgovina v Laško: Iz Laške se je vina dobilo leta 1897. 1,400.000 hektolitrov, leta 1898. 1,500.000, l. 1899 1,400.000, leta 1900. 1,002.000, leta 1901. 600.000, leta 1902. 600.000, leta 1903. 1,200.000 hektolitrov. Za vinogradnike bo dobro, da se to uvažanje omeji, in napravi nova trgovinska zveza z Laško, ki vinu ne bo dajala prostih mej.

Vabila.

Posojilnica v Slov. Plajbergu bo imela svoj letni občni zbor dne 31. januarja 1904 ob 3. uri popoldne pri Boštu v Slov. Plajbergu s sledečim vspeedom: 1. Volitev odbora. 2. Računsko poročilo. 3. Posamezni nasveti. Prijazno vabi vse zadržnike **odbor.**

Posojilnica in hranilnica v Kazazah ima svoj redni občni zbor za drugo upravno leto na svečnico 2. svečana po popoldanski službi božji pri Ilgu v Kazazah s sledečim vspeedom: 1. Poročilo o letnem delovanju. 2. Poročilo o letnem računu. 3. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Hranilnica in posojilnica za Št. Lenart pri sedmih studencih in okolico napravi svoj redni letni občni zbor dne 2. februarja t. l., to je na svečnico, ob 5. uri zvečer v gostilni pri Majarču po sledečem vspeledu: 1. Poročilo in odobravanje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi uljudno vse ude **načelnistvo.**

Hranilnica in posojilnica v Žabnicah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, ima v nedeljo dne 14. februarja 1904 ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor v posojilnični pisarni v Žabnicah s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnstva. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi **načelnistvo.**

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj redni občni zbor na svečnico dne 2. februarja 1904 ob 3. uri popoldne pri Nežmanu v Zilski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Izvolitev načelnstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 4. Razni nasveti. — Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število glavnih deležev, se bo eno uro pozneje brezpogojno sklepalo. — K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadržnike **načelnistvo.**

Hranilnica in posojilnica v Št. Juriju ob Zili, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 7. svečana 1904 ob 3. uri popoldne v posojilnični pisarni v Št. Juriju. Dnevni red: 1. Poročilo načelnstva. 2. Odobrenje računskega zaključka. 3. Volitev računskih pregledovalcev. 4. Slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi **načelnistvo.**

Posojilnica v Galiciji ima na svečnico dne 2. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v svojih prostorih pri „Vogrinu“ v Galiciji svoj redni občni zbor s sledečim vspeledom: 1. Poročilo tajnika in blagajnika ter odobravanje računa. 2. Volitev novega odbora. 3. Raznoterosti. K obilni udeležbi vabi vse ude **odbor.**

Bekštanjka posojilnica. Kakor vsako leto, tako bo tudi letos imela Bekštanjka posojilnica svoj občni zbor na svečnico dne 2. februarja popoldne ob 3. uri pri Plažu v Ločah po sledečem redu: 1. Poročilo tajnikovo o delovanju posojilnice in odobrenje letnega zaključka. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev novega ravnateljstva na dve leti. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi **ravnateljstvo.**

Posojilnica pri Mariji na Zili ima v nedeljo dne 7. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v župnišču svoj občni zbor s sledečim vspeledom: 1. Poročilo o delovanju posojilnice. 2. Odobravanje računa. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasveti. K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Kršč. izobraževalno društvo „Kot“ v Št. Jakobu priredi na svečnico dne 2. februarja 1904. ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Št. Jakobu letno zborovnanje s sledečim vspeledom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Nagovor. 4. Volitev odbora. 5. Igra: „To je moja maksima“. 6. Tamburanje in petje. Kdor ima časa, naj le pride; se ne bo kesal!

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske številke od 23. januarja 1904.

Trst 24 32 72 17 46
Linc 36 30 28 4 88

NAZNANILA.

Krojaškega pomočnika

sprejme stalno v delo krojaški mojster **Anton Klančnik na Suhi** (Neuhaus). Pošta Lavamünd na Koroškem.

Kdor ljubi dobro čašico čaja, zahtevaj povsod najfinejši in najboljši čaj svetá

INDRA TEA

Napravljen iz najfinejših čajev Kitajskega, Indije in Cejlona. Pristno le v izvornih zavojih. Zaloge razvidne iz lepakov. **INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRST.**

Absolutno zajamčeno
pristno mašno vino

priloročal je ljubljanski knezoškofijski ordinarijat vč. duhovščini za nakup pri kmetijskem društvu (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej čisto belo vino od 42 do 50 kron za 100 litrov **loko kolodvor Postojna**. Rdeče hribovško namizno vino po 30 kron. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljen po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunijo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, kakor kraljevina po 50 K, pinela po 55 K, beli burgundec in laški rizling po 60 K ter stara buteljka vina, renski rizling in beli burgundec.

Egidij Jeglič, Selo,

pošta Žirovnica na Gorenjskem, priloroča svojo veliko zalogo doma žganih pijač, kakor: **Brinjevec**, prve vrste, naturen . . . 1 liter K 2.40
Slivovec, star, prve vrste, naturen . . . 1 „ 2.—
Tropinovec, star, prve vrste, naturen . . . 1 „ 1.60
Kislec (Säuerling) lanski, naturen . . . 1 „ 1.60
Pošiljam od 1 litra naprej po pošti ali po železnici. Prosim, naj vsakdo poskusi in prepričal se bode, da prodajam le samo naravno in dobro blago.

Posestvo z gostilno

v Lezbah, fara Hodiše, novo sezidano, z 47 oralov sveta in dvema vrtičema s sadnim drevjem, je dober kup naprodaj, ali pa se more pod ugodnimi pogoji vzeti v zakup. Več se izve pri „Prosenu“ v Hodišah pri Celovcu.

Zdravje je največje bogastvo!
Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žilodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja a naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:**

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče šteti, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

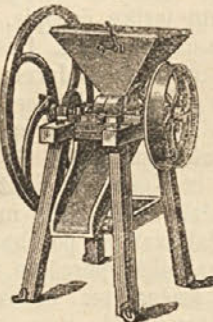
Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi podlogami za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane.

Najboljši sejalni stroji „**AGRIKOLA**“ brez preminjalnih koles za vsako seme, za hribe in ravnino.

Samo-delujoče, patentovane škropilnice za uničenje grenkuljice, škodljivcev na sadnem drevju in peronosperu izdeluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

Tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, **na Dunaju, II/1, Taborstrasse 71.**

Ilustrovani ceniki zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo. **Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.**

Prodaja po izvornih tovarniških cenah vsled predležčega tovarniškega cenika.

Glavna zaloga za **Guštanj:** Rudolf Brundula, trgovina z mešanim blagom.

Prevalje: Rajmund Zimmerl.

Vsaka res praktična gospodinja, ki dobroto steklenine (emajlnih posod) sodi ne le po čisti zunanosti barve, marveč edino le po merodajni trajnosti, trpežnosti v uporabi in nizki ceni, kupuje danes izključno le **sivo postekleneno (emajlirano) secesijsko emajl-posodo za kuhanje** komanditne tvrdke **P. Westen**, Požun-Ligetfal.

Prodaja po izvornih tovarniških cenah vsled predležčega tovarniškega cenika.

Glavna zaloga za **Žel. Kaplo:** Adolf Pribel, trgovina z mešanim blagom.

Črno: M. Punzengruber, trgovina z mešanim blagom.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1,000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjžice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.